

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ – 4114-01-07/2013

I/13/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06

lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	I/13/001 – Realizacja „Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007 - 2013” w latach 2010 – 2012
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Cezary Paciura – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84432 z dnia 3 stycznia 2013 r.
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Komańcza, 38-543 Komańcza 166, zwany dalej Urzędem lub Gminą
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wójtem Gminy Komańcza (Wójtem) od dnia 19 listopada 2002 r. jest Stanisław Bielawka

(dowód: akta kontroli str. 3 - 8)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działania związane z zakończonym Projektem pn. „*Dwie Cerkwie – zbliżenie kultur pogranicza Polaki i Słowacji*”, realizowanym przez Gminę w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007 - 2013”, zwanego dalej Programem.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższa ocena ogólna wynika z ocen częściowych zagadnień, wynikających z tematyki objętej kontrolą, a w szczególności z rzeczowej analizy Projektu, kwalifikowalności poniesionych wydatków, wywiązywania się z zadań określonych w umowie o dofinansowanie i umowie partnerskiej, jak również realizacji obowiązków wynikających z przepisów Unii Europejskiej.

Uwagi Najwyższej Izby Kontroli dotyczą nieterminowego składania raportów z postępu realizacji Projektu.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

III. Opis ustalonego stanu faktycznego Projektu WTSL.02.02.00-18-074/08 „Dwie Cerkwie – zbliżenie kultur pogranicza Polski i Słowacji”, zwanego dalej Projektem

1. Dane dotyczące Projektu realizowanego przez Beneficjenta

1.a. Podstawowe informacje o Projekcie

Opis stanu
faktycznego

Wniosek aplikacyjny o dofinansowanie Projektu wraz z załącznikami, Gmina złożyła do Wspólnego Sekretariatu Technicznego w Krakowie (WST) w dniu 31 października 2008 r.

Uwagi do wniosku, WST przekazał 23 grudnia 2008 r. Uzupełniony wniosek Gmina przedłożyła 13 stycznia 2009 r., który WST odrzucił. W piśmie z 30 stycznia 2009 r. poinformował, iż w wersji polskiej deklaracji partnera słowackiego odnośnie podatku VAT, wprowadzono (w porównaniu do oświadczenia z października 2008 r.) zmianę w treści odpowiedzi, zaś załącznika nr 2 do umowy (harmonogramu rzeczowo-finansowego Projektu w wersji słowackiej) nie przedłożono na formularzu z pakietu aplikacyjnego.

Uchwałą nr 4/2009 z 25 lutego 2009 r. Komitet Monitorujący, zdecydował w trybie wyjątkowym przywrócić wniosek (po poprawieniu dokumentacji) do powtórnej oceny formalnej i kwalifikowalności. Gmina dowiedziała się o tym 25 marca 2009 r. Poprawione wersje wniosku, Gmina przekazała do WST przy piśmie z 2 kwietnia 2009 r.

Decyzją nr 2 z 28 maja 2009 r. Komitet Monitorujący zatwierdził dofinansowanie Projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w kwocie 412.385 euro, tj. w wysokości 85 % wydatków kwalifikowalnych. WST poinformował o tym Gminę 29 czerwca 2009 r. Niezbędne dokumenty do przygotowania umowy o dofinansowanie, Gmina przedłożyła do WST w lipcu, sierpniu oraz na początku września 2009 r.

W dniu 15 września 2009 r. Minister Rozwoju Regionalnego (Instytucja Zarządzająca) przesłał Gminie, zwanej dalej Partnerem Wiodącym umowę WTSL.02.02.00-18-074/08-00 na dofinansowanie realizacji Projektu ze środków EFRR w ramach Osi priorytetowej II – Rozwój społeczno-gospodarczy, Temat osi priorytetowej 2 – Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.

Umowa (po podpisaniu przez Partnera Wiodącego) weszła w życie z dniem 29 września 2009 r.

Partnerem Projektu została Parafia Prawosławna p.w. Opieki Matki Bożej w Komańczy, zwana dalej Partnerem 1, zaś ze strony słowackiej – Obec Habura (Partner 2).

Całkowitą wartość Projektu (wydatki kwalifikowalne) ustalono na 485.159 euro zł, z czego 412.385 euro stanowiło dofinansowanie z EFRR. Pozostałe 72.774 euro miało pochodzić ze środków własnych Partnera Wiodącego oraz Partnerów 1 i 2.

Wydatki Partnera Wiodącego wynosiły 82.743 euro (17 % całkowitych kosztów kwalifikowanych Projektu), z tego 70.331 euro stanowiły środki finansowe pochodzące z EFRR, natomiast 12.412 euro – wkład własny.

Wydatki Partnera 1 oraz Partnera 2 miały wynieść odpowiednio 179.669 euro i 222.747 euro, co stanowiło 37 % i 46 % całkowitych kosztów kwalifikowanych Projektu.

Dofinansowanie z EFRR dla Partnera 1 i Partnera 2 wynosiło odpowiednio 152.719 euro oraz 189.335 euro, natomiast wkład własny – 26.950 euro i 33.412 euro.

Celem ogólnym Projektu – jak podano we wniosku o dofinansowanie – był rozwój współpracy polsko-słowackiej na rzecz kulturowego rozwoju terenów przygranicznych, podniesienie wiedzy o własnej tożsamości, zwłaszcza wśród młodzieży oraz poprawa wyglądu miejscowości Komańcza i Habura.

Do celów szczegółowych zaliczono przywrócenie ważnych ale utraconych obiektów dziedzictwa kulturowego, tj. dokończenie rekonstrukcji spalonej w 2006 r., cennej XIX w. wschodnio-łemkowskiej drewnianej cerkwi w Komańczy oraz odbudowę drewnianej cerkwi z XVI w. w Haburze, którą w 1935 r. przeniesiono do Czech.

Osiągnąć to zamierzano poprzez cztery wspólne etapy działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych (miękkich).

W ramach I etapu, Partner 1 planował dokończenie rekonstrukcji drewnianej cerkwi w Komańczy oraz ikonostasu, zaś Partner Wiodący – wykonanie remontu drogi dojazdowej do cerkwi wraz z miejscami postojowymi dla samochodów.

Etap II obejmował wybudowanie przez Partnera 2, wiernej kopii cerkwi w Haburze wraz z budową ogrodzenia, drogi dojazdowej i mostku na potoku.

Wdrożenie „Programu dziedzictwa kulturowego” planowano zrealizować w III etapie, natomiast promocję Projektu – w IV etapie. Zadania z III i IV etapu realizować mieli wszyscy Partnerzy Projektu.

Według § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 umowy o dofinansowanie, Projekt miał być realizowany przez 24 miesiące, tj. od kwietnia 2009 r. do marca 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 9 - 89)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.b. Stan realizacji Projektu

Opis stanu
faktycznego

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, iż umowa o dofinansowanie Projektu weszła w życie pod koniec września 2009 r., co spowodowało opóźnienie w rozpoczęciu zaplanowanych działań.

Pomimo początkowych opóźnień w stosunku do harmonogramu rzeczowo-finansowego, Partner 1 i Partner 2 zrealizowali działania z I i II etapu. Zakończono je zgodnie z harmonogramem, chociaż Partner 1 miał trudności ze znalezieniem wykonawcy na dokończenie rekonstrukcji cerkwi w Komańczy. Później niż planowano (ze względu na szczególny charakter dokumentacji) ogłoszono przetarg na rekonstrukcję ikonostasu cerkwi.

Partner 2 z opóźnieniem rozpoczął roboty konstrukcyjno-budowlane przy budowie cerkwi w Haburze, a także prace związane z wykonaniem instalacji elektrycznej oraz budową ogrodzenia, drogi dojazdowej i mostku.

Partner Wiodący w planowanym terminie, wyremontował drogę dojazdową do cerkwi oraz wybudował parking na 9 miejsc postojowych wraz z 2 miejscami dla osób niepełnosprawnych.

Na prośbę Partnera 2 (ze względu na trudności w realizacji Projektu pod koniec 2010 r. i w I kw. 2011 r.), Partner Wiodący zwrócił się do WST o zaakceptowanie zmian w harmonogramie rzeczowo-finansowym oraz o wydłużenie okresu realizacji Projektu. W dniu 28 czerwca WST poinformował, iż Instytucja Zarządzająca wyraziła zgodę na realizację Projektu do 30 czerwca 2011 r. Nie zgodziła się natomiast na rozszerzenie zakresu działań w etapie III, oraz na wykorzystanie oszczędności w ramach Projektu. Aneksu do umowy o dofinansowanie, Instytucja Zarządzająca nie sporządziła.

W kontroli ustalono, iż Partner Wiodący i Partner 2 nie zrealizowali wszystkich działań zaplanowanych w ramach wdrożenia „Programu dziedzictwa kulturowego”

(etap III). W I kwartale 2011 r. Partner Wiodący nie zorganizował warsztatów kulturoznawczych, natomiast Partner 2 – wycieczki autokarowej dla dzieci i młodzieży do Polski, a także obozu i zawodów narciarskich.

Partnerzy zrealizowali w zasadzie działania w ramach promocji Projektu (etap IV).

Partner Wiodący nie osiągnął pełnego zakresu rzeczowego jednego z siedmiu wskaźników produktu, przedstawionych we wniosku o dofinansowanie Projektu.

Przyczyniło się do tego nieuznanie przez kontrolera I-go stopnia, wydatków kwalifikowanych jakie Partner Wiodący poniósł na wycieczkę rowerową i autokarową w ramach wskaźnika „Liczba inicjatyw promujących obszar pogranicza”.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, iż działania rzeczowe Partnerzy Projektu zakończyli do 31 marca 2011 r., chociaż płatności (za zrealizowane wcześniej działania) Partner 2 dokonywał jeszcze do 28 czerwca 2011 r.

Według certyfikatów wystawionych przez właściwych kontrolerów I-go stopnia, całkowita wartość zrealizowanego Projektu wyniosła 395.617,97 euro, z czego 336.360,25 euro stanowiły środki finansowe pochodzące z EFRR (wydatki kwalifikowalne), natomiast 59.257,72 euro – wkład własny Partnerów.

Wydatki Partnera Wiodącego wyniosły 57.869,99 euro, (14,6 % zrealizowanej wartości Projektu), z tego 49.189,50 euro stanowiło dofinansowanie ze środków EFRR zaś 8.680,49 euro – środki własne.

Wydatki Partnera 1 i Partnera 2 stanowiły odpowiednio 164.119,04 euro i 173.628,94,73 euro (41,5 % i 43,9 % wartości Projektu), z czego 139.501,19 euro i 147.699,56 euro (85 %) stanowiło dofinansowanie wydatków z EFRR.

Ze środków własnych Partner 1 dofinansował Projekt kwotą 24.617,85 euro, natomiast Partner 2 – kwotą 25.929,38 euro.

(dowód: akta kontroli str. 9 - 187, 344 - 351)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.c. Szkolenia organizowane przez WST lub inne instytucje Programu

W latach 2010 – 2012 przedstawiciel Gminy uczestniczył w szkoleniu zorganizowanym i przeprowadzonym przez WST, a także w spotkaniu zorganizowanym przez kontrolera I-go stopnia. Zagadnienie to omówiono w pkt 5 Wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 188 - 190)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Partnera Wiodącego w zakresie faktycznego stanu realizacji Projektu.

2. Realizacja przez Partnera Wiodącego obowiązków, wynikających z art. 20 rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. U. UE z dnia 31 lipca 2006 r.), zwanego w dalszej treści Rozporządzeniem w sprawie EFRR

2.a. Ustalenie relacji z Partnerami uczestniczącymi w realizacji Projektu

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z art. 20 rozporządzenia w sprawie EFRR oraz z § 5 ust. 5 umowy o dofinansowanie, zadania i obowiązki Partnera Wiodącego oraz relacje z Partnerami, ustalono w umowie partnerskiej z 26 października 2009 r.

Umowa partnerska nie była aneksowana. Weszła w życie z dniem jej podpisania i obowiązywała do momentu, w którym Partner Wiodący zrealizował wszystkie swoje zobowiązania, ustalone w umowie o dofinansowanie Projektu.

Wzór umowy partnerskiej ustaliła Instytucja Zarządzająca. W sporządzonej w języku polskim i słowackim umowie, określono przedmiot, czas trwania, prawa i obowiązki Partnerów, budżet i warunki płatności, w tym warunki odzyskiwania kwot nieprawidłowo wydatkowanych, zasady kontroli finansowej i audytu, rozwiązywania sporów i komunikacji w ramach partnerstwa, a także dokonywania zmian. Ustalono również sposób informacji i promocji oraz zasady współpracy z podmiotami zewnętrznymi.

Integralną część umowy stanowiły m.in. budżet i harmonogram rzeczowo-finansowy Projektu oraz zestawienie kont bankowych Partnerów.

Partner Wiodący – zgodnie z zapisami § 11 ust. 1 pkt 12 umowy o dofinansowanie – przedłożył umowę partnerską do WST.

W kontroli ustalono, iż Partner Wiodący oraz Partnerzy na ogół wywiązali się z zapisów umowy partnerskiej, a komunikacja – mimo pewnych trudności w realizacji Projektu – przebiegała w zasadzie bezproblemowo.

Sposób realizacji zadań i obowiązków określonych w umowie partnerskiej, omówiono w dalszej treści Wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 90 - 187, 191 - 222)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.b. Zapewnienie prawidłowości wydatków, ponoszonych przez Partnerów na realizację Projektu

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z § 4 ust. 5 i 6 umowy partnerskiej, Partner Wiodący sprawdzał prawidłowość wydatków poniesionych przez Partnerów na realizację Projektu.

Weryfikację dokumentów przedłożonych przez Partnera 1 i Partnera 2, przeprowadzał po otrzymaniu raportów częściowych oraz certyfikatów potwierdzenia kontroli przez właściwych kontrolerów I-go stopnia.

Wysokość wydatków oraz zakres zrealizowanych zadań sprawdzano z wnioskiem o dofinansowanie, harmonogramem rzeczowo-finansowym oraz budżetem Projektu.

Prawidłowość wydatków ponoszonych przez Partnera Wiodącego omówiono w pkt 3.a. Wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 127 - 131)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.c. Ustalenie zasad przekazywania środków z EFRR, Partnerom uczestniczącym w realizacji Projektu

Opis stanu
faktycznego

Na realizację Projektu, Instytucja Zarządzająca siedmioma transzami (trzy w 2010 r. i w 2011 r. oraz jedną w 2012 r.) przekazała Partnerowi Wiodącemu łącznie 336.360,25 euro środków finansowych pochodzących z EFRR.

Partner Wiodący przekazał Partnerom 287.170,75 euro, z czego Partnerowi 1 – 139.501,19 euro, natomiast Partnerowi 2 – 147.669,56 euro z otrzymanego dofinansowania z EFRR.

Partner Wiodący wywiązał się z obowiązku, o którym mowa w § 4 ust. 4 pkt 3 umowy partnerskiej. Otrzymane środki finansowe z EFRR, przekazywał Partnerom w okresie 15 dni kalendarzowych od zaksięgowania na swoim rachunku.

(dowód: akta kontroli str. 223 - 230, 191 - 222)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.d. Przyjęcie odpowiedzialności za nieprawidłowości w zakresie zadeklarowanych przez siebie wydatków

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z § 5 ust. 1 umowy o dofinansowanie, za wdrażanie całego Projektu, w tym za wszelkie działania podjęte przez Partnerów 1 i 2 odpowiedzialność ponosił Partner Wiodący.

Na podstawie zapisów § 4 ust. 4 pkt 6 i ust. 5 oraz § 5 ust. 10 umowy partnerskiej, Partner Wiodący odpowiadał za zwrot kwot wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, bez zachowania obowiązujących procedur oraz nienależnie wypłaconych. Do jego obowiązków należało również upewnienie się, że wydatki przedstawione przez Partnerów odpowiadały uzgodnionym działaniom oraz, że poniesiono je na realizację Projektu.

W kontroli ustalono, iż realizacja Projektu nie skutkowałą przypadkami opisanymi w § 4 ust. 4 pkt 6 i ust. 5 oraz § 5 ust. 10 umowy partnerskiej.

(dowód: akta kontroli str. 70 - 89, 127 - 131, 191 - 222)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.e. Utrzymanie odrębnego systemu księgowego dla wszystkich transakcji związanych z operacją

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 6 umowy o dofinansowanie, Partner Wiodący prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową umożliwiającą identyfikację operacji finansowych wykonywanych w ramach Projektu.

Prowadzono ją na podstawie Zarządzenia Nr 60/2008 Wójta z dnia 31 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia instrukcji obiegu dokumentów, zasad prowadzenia rachunkowości oraz zasad kontroli finansowej.

Wydatki Projektu Partner Wiodący księgował m.in. na kontach bilansowych 130 – Rachunki bieżące jednostki, 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, 225 – Rozrachunki z budżetem, 229 – Pozostałe rachunki publicznoprawne, 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń, 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami (zaliczki). Księgowano je także na koncie pozabilansowym 998 – Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego.

Również Partner 1 prowadził ewidencję księgową umożliwiającą identyfikację operacji finansowych wykonywanych w ramach Projektu. Prowadził ją metodą ręczną, tzw. techniką przebitkową.

(dowód: akta kontroli str. 231 - 247)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Partnera Wiodącego w zakresie faktycznego stanu realizacji Projektu.

3. Nadzór kontrolera I-go stopnia nad realizacją Projektu

3.a. Częstotliwość i efekty kontroli, o której mowa w art. 16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie EFRR

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z art. 16 rozporządzenia w sprawie EFRR, kontrolę wydatków zadeklarowanych przez Partnera Wiodącego i Partnera 1 przeprowadzał kontroler I-go stopnia (Wojewoda Podkarpacki), a w jego imieniu – pracownicy Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie.

Kontrolę wydatków przeprowadzano na podstawie raportów częściowych z postępu realizacji Projektu.

Kontrolerzy Wojewody Podkarpackiego weryfikowali (zza biurka) legalność i prawidłowość zadeklarowanych wydatków do refundacji, a zwłaszcza czy poniesiono je w ramach Projektu, w okresie kwalifikowalności, w zakresie niezbędnym do osiągnięcia celu Projektu, kategorii wydatków wynikających z umowy o dofinansowanie oraz czy odbywało się to zgodnie z krajowymi i wspólnotowymi przepisami. Sprawdzano również sposób dokumentowania wydatków.

Kontroler I-go stopnia nie zrefundował Partnerowi Wiodącemu m.in. części wydatków, poniesionych na zorganizowany we wrześniu 2009 r. turniej piłki siatkowej, oraz na zorganizowaną w październiku 2009 r. wycieczką autokarową dla przedstawicieli władz samorządowych Gminy. Do wydatków kwalifikowalnych nie zaliczono część wydatków z 2010 r., dotyczących organizacji festiwalu filmów w Haburze, wycieczki autokarowej dla młodzieży na Słowację (luty), przeprowadzonych w II kw. zawodów rowerowych (zamiast wycieczki rowerowej), a także zrealizowanej w listopadzie – krajoznawczej wycieczki rowerowej. Za niekwalifikowalne uznano także wydatki poniesione na zawody rowerowe na śniegu (luty 2011 r.), zamiast na wycieczkę rowerową zaplanowaną w IV kw. 2009 r.

Analiza siedmiu raportów częściowych, sporządzonych przez Partnera Projektu wykazała, iż cztery spośród nich złożono w terminie określonym w Instrukcji do wypełniania raportu częściowego z postępu realizacji projektów.

(dowód: akta kontroli str. 90 - 131, 148 - 179)

Przedstawiciele kontrolera I-go stopnia przeprowadzili u Partnera Wiodącego dwie kontrole, w tym we wrześniu 2010 r. – kontrolę „na miejscu” realizacji Projektu. Uchybień nie stwierdzono.

Kolejną kontrolę przeprowadzono po złożeniu siódmego raportu częściowego z postępu realizacji Projektu. Pod koniec marca 2012 r. przeprowadzono weryfikację rzeczową i finansową. Stwierdzono, iż Projekt realizowano zgodnie w wnioskiem aplikacyjnym i umową o dofinansowanie.

(dowód: akta kontroli str. 248 - 291)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Uwagi Najwyższej Izby Kontroli dotyczą nieterminowego złożenia przez Partnera Wiodącego pierwszego, trzeciego i czwartego raportu częściowego z postępu realizacji Projektu.

Raporty te składano po upływie od 16 do 27 dni, zamiast – jak przewidziano w Instrukcji do wypełniania raportu częściowego z realizacji projektu – w terminie 10 dni kalendarzowych po upływie okresu sprawozdawczego.

W przypadku pierwszego z raportów, spowodowane to było późnym podpisaniem umowy o dofinansowanie, zaś w przypadku pozostałych raportów – okresem świątecznym i urlopem koordynatora Projektu.

(dowód: akta kontroli str. 127 - 131, 186)

4. Prawdliwość wydatków, uznanych jako kwalifikowalne i zadeklarowanych we wnioskach o płatność

4.a. Zgodność wydatków z przepisami Unii Europejskiej i prawem polskim (w tym ustawą Prawo zamówień publicznych)

Opis stanu
faktycznego

Wydatki kwalifikowalne poniesione na realizację Projektu akceptował kontroler I-go stopnia, jak również WST i Instytucja Zarządzająca.

Partnerzy wywiązali się z obowiązków dot. informacji i promocji Projektu. Na miejscu realizacji inwestycji, tj. przy zrekonstruowanej cerkwi i wyremontowanej drodze w Komańczy, jak również przy odbudowanej cerkwi w Haburze – umieszczono tablice informacyjne o Projekcie. Również wytworzone w ramach Projektu, materiały informacyjno-promocyjne oznakowano zgodnie z wytycznymi Programu.

Wykonawcę zadania pn. „*Remont drogi wiejskiej na działce ewid. nr 64/26 i 9 miejsc postojowych na działkach 64/26, 64/25 w Komańczy*” wyłoniono w trybie przetargu nieograniczonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.).

Analiza postępowania nie wykazała nieprawidłowości. Ustalenia wartości zamówienia dokonano na podstawie kosztorysu inwestorskiego, wybrano najkorzystniejszą ofertę, zadanie zrealizowano zgodnie z ofertą i umową, zaś jego wykonanie odebrano protokołarnie.

(dowód: akta kontroli str.127 -131, 293 - 342)

4.b. Zgodność wydatków z zapisami umowy o dofinansowanie i sposób ich udokumentowania

Opis stanu
faktycznego

W kontroli stwierdzono, iż każdorazowo – po złożeniu raportu częściowego oraz raportu z postępu realizacji Projektu – przeprowadzano weryfikację przedłożonych wydatków. Weryfikację – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków i projektów w ramach Programu – przeprowadzali właściwi kontrolerzy I-go stopnia i WST.

Weryfikowano legalność i prawidłowość zadeklarowanych wydatków. Kontroler I-go stopnia sprawdzał zgodność wydatków z postanowieniami umowy o dofinansowanie i zatwierdzonym budżetem Projektu. Odbywało się to m.in. poprzez kontrolę wydatków w oparciu o kopie zapłaconych faktur lub innych dowodów księgowych, potwierdzających dokonanie wydatków kwalifikowalnych.

(dowód: akta kontroli str. 127 - 131)

Opis stanu
faktycznego

4.c. Poprawność księgowania wydatków w księgach rachunkowych

Wydatki rozliczone w raportach częściowych i raportach z postępu realizacji Projektu, ujęto w budżecie Projektu i zapłacono. Były one zgodne z Wytocznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków i projektów w ramach Programu.

Faktury i dokumenty o równoważnej wartości dowodowej opisano właściwie. Zawierały m.in. nazwę i numer Projektu, kategorię wydatku kwalifikowalnego w budżecie (opis związku wydatku z Projektem). Kwoty wydatków podzielono na środki finansowe pochodzące z EFRR i środki własne, podano także numer księgowy (ewidencyjny) pod którym dokument zaksięgowano.

Na dokumentach księgowych powoływano przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.).

Wydatki sprawdzono pod względem formalnym, merytorycznym i rachunkowym.

Księgowano je na wyodrębnionych kontach księgowych przedstawionych w pkt 2.e. Wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str.127 - 131, 338)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Partnera Wiodącego w zakresie realizacji zadań i obowiązków wynikających z art. 20 rozporządzenia w sprawie EFRR.

5. Przydatność oraz poziomu szkoleń i konsultacji organizowanych przez WST lub inne instytucje Programu w ocenie Partnera Wiodącego

Pod koniec maja 2011 r. przedstawiciel Urzędu (koordynator Projektu) uczestniczył w szkoleniu zorganizowanym i przeprowadzonym przez WST. W trakcie dwudniowego szkolenia w Korczynie, uczestników zapoznano z Programem oraz z nowymi procedurami raportowania i rozliczania projektów.

Nowe zasady (wprowadzone w październiku 2010 r.) miały uporządkować i doprecyzować „niejasne procedury” m.in. w zakresie wprowadzania zmian w projektach. Zdaniem koordynatora – „jeszcze bardziej zbiurokratyzowały i w praktyce uniemożliwiły beneficjentom wprowadzenie jakichkolwiek nawet istotnych zmian”. Jako przykład podał zaplanowane i faktycznie zrealizowane działania w III etapie Projektu, tj. zamianę wycieczek rowerowych na zawody rowerowe. Brak akceptacji ze strony WST skutkował tym, iż wydatki z tym związane kontroler I-go stopnia uznał za niekwalifikowalne, co zmusiło Partnera Wiodącego do pokrycia ich z własnych środków.

Partner Wiodący krytycznie ocenił współpracę z WST, zwłaszcza w zakresie raportowania. Była ona „trudna i uciążliwa”, gdyż brak było „pomocy, przychylności czy też elastyczności” w zrozumieniu potrzeb beneficjentów, odnośnie „obiektywnych przesłanek dokonywania koniecznych zmian w trakcie realizacji projektu”. WST ustalił „bardzo krótki czas na złożenie wyjaśnień na zapytania” (7 dni kalendarzowych). To zdecydowanie za krótko, biorąc pod uwagę, iż Projekt był międzynarodowy, skupiał kilku Partnerów, a na odpowiedź WST oczekiwano niejednokrotnie ok. 2 miesięcy. WST nie podejmował samodzielnych, wiążących decyzji, lecz tylko pośredniczył pomiędzy Partnerem Wiodącym, a Instytucją Zarządzającą, co znacznie wydłużało załatwienie spraw. Według Partnera Wiodącego, wymaga to zmiany.

W dniu 4 października 2010 r., kontroler I-go stopnia zorganizował w Rzeszowie spotkanie, podczas którego omówiono wyniki kontroli administracyjnej

przedkładanych raportów częściowych oraz dotychczasowych kontroli na miejscu realizacji projektów.

(dowód: akta kontroli str.188 - 190)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli Najwyższa Izba Kontroli, nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach, jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania.

Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Rzeszów, dnia kwietnia 2013 r.

Kontroler

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Cezary Paciura
Gł. specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Stanisław Sikora

Kontroler

[liczba dni]